

[Einer Jensen.]

ekstraordinære Lov kom under Krigsperioden, er til Stede i lige saa høj Grad nu. Da man oprettede Fonden til ekstraordinær Hjælp til arbejdsløse, var Forholdet jo det, at der hidtil havde bestaaet midlertidige Love, efter hvilke der blev givet Understøttelse til arbejdsløse gennem Arbejdsløshedskasser eller gennem Hjælpekasser. Imidlertid indførte den højtærede Indenrigsminister ved Loven af 1921 Bestemmelser om ekstraordinær Understøttelse i ekstraordinære Situationer. Nu siger den ærede Ordfører, Hr. Knud Kristensen, at Staten ikke kan paatage sig Forsørgelsen af de arbejdsløse, men Forholdet er dog det, at da man oprettede den ekstraordinære Hjælp, gjorde man netop det, der var rimeligt og naturligt, nemlig at lade de Parter være Indskydere i Fonden, som var interesserede i at hjælpe, og som til en vis Grad havde, om jeg saa maa sige, Interesse i at have et overflødigt Arbejdsmateriale, i denne Forbindelse Arbejdere. I 1921 udtalte den højtærede Indenrigsminister:

„Men endvidere maa det efter min Formening anses for rimeligt, at Arbejdsgiverne yder et væsentligt Bidrag til denne Fond, et Bidrag, som for den enkelte skal rette sig efter den normale Arbejdsløshed indenfor de forskellige Erhvervsomraader“.

Og Indenrigsministeren føjede til:

„Jeg haaber, at de vil være i Besiddelse af saa megen social Forstaaelse, eller rettere, jeg betvivler ikke, at de er i Besiddelse af saa megen social Forstaaelse“.

Altsaa, den højtærede Indenrigsminister var i 1921 ganske paa det rene med, at her var det Arbejdsgiverne, Staten og Kommunerne, der i Forening maatte træde til, naar der var Tale om ekstraordinær Hjælp. Det samme gælder Ordføreren for Venstre, det daværende Medlem Hr. Lillelund, der mente, at det var fuldt forsvarligt, at Arbejdsgiverne ydede et Bidrag. Det ærede Medlem Hr. C. J. F. Sven erklærede ogsaa, at det var nødvendigt, at Arbejdsgiverne ydede et Bidrag. Saa forstaar jeg ikke, at det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen nu taler om, at Staten ikke kan paatage sig Forsørgelsen af de arbejdsløse. Den Ordning, som man oprettede i 1921, og som i 1924 kom ind i faste Former efter en enstemmig Vedtagelse i Rigsdagen, var en Ordning, der efter vor Formening skulde skabe Ro i hele Arbejdsløshedsspørgsmaalet — ogsaa af den Grund gik vi i 1924 med til at foretage de meget betydelige Nedsæt-

telser af Stats- og Kommune-tilskuddet. Jeg nævner, at i 1924 udtalte den højtærede Indenrigsminister, at det var Fremsyn fra den højtærede Indenrigsministers Side, naar han 1921 havde foreslaaet Loven om ekstraordinær Hjælp til de arbejdsløse, fordi her var Kapitalen altid til Stede, naar den skulde bruges. Hvorledes er saa Forholdet? Forholdet er det, at der nu er en Kapital paa 8—10 Mill. Kr., og for at kunne fritage Arbejdsgiverne for de Bidrag, som de efter den højtærede Indenrigsministers Udtalelser baade havde Pligt til at give og naturligvis ogsaa gerne vilde give, ophævede man Loven om ekstraordinær Hjælp alene for at kunne nedsætte Tilskudene fra Arbejdsgivernes Side. Det, man gjorde, var altsaa i Løbet af 3—4 Aar at fritage Arbejdsgiverne for at yde noget til det, man for ganske faa Aar siden fandt det rimeligt og naturligt, at de ydede til. Samtidig nedsatte man Tilskuddene til Arbejdsløshedskasserne, som kun 2 Aar i Forvejen var nedsat med betydelige Beløb, og ophævede den ekstraordinære Hjælp. Det vil altsaa sige, man ophævede den ekstraordinære Understøttelse og indførte Bestemmelsen om Krisefonds. Først nedsatte man Tilskuddene, og dernæst vilde man, at Arbejderne selv skulde bære den ekstraordinære Hjælp. Det er klart, at dette kunde de ikke, og Tiden har ogsaa vist det, jeg har nævnt Metalarbejderne. Det viser, at i en Situation som den, vi er inde i, er det en Umulighed for Arbejderne selv at løse den Opgave. Det har derfor for os været ganske klart, at Kommunerne maatte træde til og hjælpe de arbejdsløse, fordi det, som jeg allerede har nævnt, er langt billigere for Kommunerne at hjælpe de arbejdsløse gennem Hjælpekassen, end det er at bringe dem over paa Fattigvæsenet. Det er rigtigt, at Kommunerne ikke kan fortsætte med at bære disse store Byrder, som det naturligvis, naar det ikke er Byrder, Arbejdsgiverne skal deltage i, er Statens Pligt at bære, thi saa er alle Samfundsborgere i Landet med til at bære dem, saa skubber man dem ikke over paa de enkelte Købstadkommuner eller paa de Kommuner, der har særlig mange Arbejdere.

Hvis man f. Eks. tager Københavns Kommunes Hjælpekasse, er Forholdet det, at den fra 1. April 1926 til 31. Marts 1927 havde en samlet Udgift til almindelig Hjælpekassehjælp paa 2 716 000 Kr. Fra 1. April til 29. November havde den en Udgift paa 2 285 000 Kr., altsaa saa nær det samme Beløb for disse 8 Maaneder som